

OBSAH

ISTINA

<i>Príhovor</i>	3
<i>Sväté Písmo</i>	4
<i>Archomandrita Andrej</i>	7
<i>Informácia</i>	11
<i>Ako pocítiť nesmrteľnosť</i>	12
<i>Detská stránka</i>	14
<i>Duchovná abeceda</i>	17
<i>Životopisy anglických svätých</i>	18
<i>Zo života BPM</i>	20
<i>Čo internet dal</i>	22
<i>Pravoslávie a súčasnosť</i>	23
<i>Bohoslovec na cestách</i>	27
<i>Podmienky prijímacieho konania</i>	29
<i>Pozvánky</i>	30

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili.“
Mt 25, 40**

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XXI/2016*

šéfredaktor: Maroš Hopta
technický redaktor: Mgr. Marcela
Hviždáková
korektúra: prot. Peter Kormaník, Milan
Rohal'
pokladník: Daniel Havaj
obálka: Jana Cichá
distribúcia: Milan Petrisko

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS*

e-mail: istina12@gmail.com

www.bpm.orthodox.sk

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 6 € + poštovné 5 €

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY*

Bayerova 8

080 01 Prešov,

prípadne na účet Istiny:

IBAN: SK 50 7500 0000 0040 0840 9298

Cirkevne schválené.

*Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.*

*Nevyžiadané rukopisy nevra-
ciame.*

ISSN 1335-6739

Číslo indexu: EV 3633/09

bpm.orthodox.sk

Spasi Vas Hospodi!

Obálka:

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Christos Voskrese!

Drahí bratia a sestry! Chcel by som Vás úprimne pozdraviť so svetlým Christovym zmŕtvychvstaním. Toto Christovo vzkriesenie, prostredníctvom ktorého my, všetci hriešnici dostávame nádej na večný život a vyslobodenie zo zajatia hriechu nech je nám prínosom a radosťou v našom každodennom živote. Nech po slovách stichýr Paschy: ... prostím vsja voskresenijem..., ... i druh druga obimem... aj my si dokážeme odpúšťať všetky previnenia jeden voči druhému a s láskou pristupovať k svojim bratom.

Je dôležité si uvedomiť, že Christos preliat krv na kríži za nás všetkých. Preto by sme aj my mali k tomu takýmto spôsobom pristupovať a uvedomiť si, že sme hriešni a nedôstojní Božej lásky. Dnešná doba nám dáva len málo možností na to, aby sme sa viac zaoberali svojou duchovnou stránkou. Preto vidíme mnoho utrpení, ktoré prináša zanedbávanie svojej duchovnej stránky.

Preto by som nám všetkým na úvod tohto čísla chcel popriať, aby sme skutočne boli svojim kresťanským životom príkladom pre tých, ktorí možno len začínajú hľadať pravdu a aby sme boli reálnym obrazom dobra a lásky, ktoré Christos hlásal a sám ich aj praktizoval.

Na záver môjho príhovoru by som však chcel upozorniť na jednu skutočnosť. Je potrebné povedať, že sme v práci s časopisom Istina od začiatku kalendárneho roka značne pokročili. Avšak, musíme povedať, že aj my sa neustále učíme, a preto by sme Vás chceli poprosiť o ospravedlnenie nedorozumení, ktoré sa v menšej miere vyskytujú. Tieto nedorozumenia sú väčšieho či menšieho charakteru, avšak častokrát dokážu narušiť plynulosť vydávania a distribúcie časopisu. Preto Vás ešte raz úctivo žiadame o ospravedlnenie komplikácií, ktoré, veríme, že sa budú vyskytovať v čo najmenšej možnej miere.

Maroš Hopta
šéfredaktor časopisu Istina

Vyslobod' moju dušu, zachráň ma pre svoje milosrdenstvo (9. časť)

Čo je výsledkom Dávidových slz pokánia? O tom hovorí v tomto ôsmom verši, ktorý znie takto:

6, 8 – *СМЛѢТѢА ѿ ѡРѢТН ѢКО МОѢ, ѡБЕГШАХЪ КО ВРѢХЪ ВРАЗѢХЪ МОИХЪ.* – Pomiatlo sa od zúrivosti moje oko, zostarel som uprostred všetkých mojich nepriateľov.

– Tieto slová objasňujú, čo vzišlo z onoho veľkého preliatia slz: Kvôli množstvu slz sa zhoršil Dávidov zrak. V hebrejskom texte sa totiž namiesto výrazu pomiatlo nachádza výraz potemnelo, a to znamená: moje oko, kvôli slzám a náreku zrodeného z hnevu a nestrpenia mojich hriechov a

tiež aj z videnia Tvojho spravodlivého hnevu, sa zmenilo a potemnelo. Nasledujúce sloveso zostarel som (spustol, upadol, vyčerpal) sa podľa hebrejského textu vzťahuje taktiež na oko a je napísané v tretej osobe. V gréckom preklade Septuaginte a aj blažený Hieroným

Stridonský ho preložili do prvej osoby: zostarel som.

Nasledujúc ich preklad, obsah verša hovorí: Moje oko je zmätené, potemnelo od hnevu a rozhorčenia. Prečo? Pretože som spustol, zoslabol kvôli všetkým mojím nepriateľom. V prvom rade kvôli svojim hriechom, tým smrteľným nepriateľom mojej duše a ani jedného z nich som definitívne neporazil. Nepriateľmi Dávid nazýva aj tých, ktorí ku hriechu vábia a privádzajú, teda démonov

a zlých, diablom spútaných ľudí, taktiež aj žiadostivosti a zlé návyky.

„Oko“ – Pod okom môžeme rozumieť fyzický zrak, ktorý sa slzami zakalil, no svätí Otcovia tu o oku hovoria aj v prenesenom význame. Pod okom chápum, pretože tu Dávid nespomenul oči, ale len jedno oko. Pokým

hniezdi v našich srdciach zúrivosť, t.j. zakorenený hnev a oslepuje oko umu, dovtedy nemôžeme vidieť ani Christa, ani rozpoznať, čo je dobré a čo zlé, ani sa riadiť dobrými radami, ani byť pokojnými kvôli nepokoju a obavám, ani sa vytrvalo držať spravodlivosti, nemôžeme

dokonca získať múdrosť, pretože „zúrivosť spočíva v lone nerozumných“ (Kaz 7, 10). Um Dávid nazval okom úplne vhodne a správne, pretože um slúži pre človeka ako vodca na cestách života. Tak náš um aj vidí, aj počuje.

Svätý Vasilij Veľký hovorí: „Vypočuj si toho, kto sa vyznáva zo svojich hriechov, hovorí, že jeho oko je od zúrivosti zmätené (zakalené, neschopné rozpoznávať dobré od zlého kvôli hriechu), no nielen zúrivosť, no aj žiadostivosť, strach a závišť zakalujú oko duše, čiže vo všeobecnosti všetky vaše privádzajú človeka do rozpakov a do zmätku duševnú bystrozraskosť. Zakaleným okom nerozpoznať správne okolité predmety ani zakaleným okom duše nerozpoznať pravdu od podlostí diabla“ (Беседа на псалом XXXIII, 3.).

„Zostarel som“ – Upadol som uprostred svojich nepriateľov, opovrhujú mnou; predtým sa ma báli, pokým som nezhrešil. Najťažšie pre mňa, akoby hovoril, sú úklady mojich nepriateľov, vyčerpávajú ma, oslabujú, neustále mi spôsobujú starosti. A tak som sa kvôli nim rozhneval, až sa mi od rozhorčenia a podráždenia zakalil zrak. Tieto slová môžeme chápať ako prirodzený proces: Dávid upadol, spustol a stal sa slabší než bol v mladosti, pretože človek s vekom stráca mladické sily a stáva sa zraniteľnejším. Naozaj, náš život je plný námahy a obkolesený mno-

hými nepriateľmi, ktorí bývajú ešte silnejší, keď upadáme do hriechov. Preto treba robiť všetko pre to, aby sme im unikli a nespoločovali sa s nimi; toto je záruka bezpečnosti aj pre nás. Ukazujúc na spoločenstvo týchto ľudí, apoštol Pavol hovorí: „Lebo náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, proti mocnostiam, proti vládcom tohto temného sveta, proti duchom zla v podnebí“ (Ef 6, 12). Ak sú naši nepriatelia takíto, tak je nevyhnutné byť neustále ozbrojený a unikať pred dôvodmi k hriechom. Nič nás nerobí spustnutými tak, ako hriech. Preto aj Pavol, prikazujúc chrániť sa tejto spustnutosti, hovorí: „A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmýšľania, aby ste zo skúsenosti poznali, čo je Božia vôľa, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé“ (Rim 12, 2). Ak si spustol kvôli hriechu, obnov sa pokáním.

„Vidíš tu skrúsenú dušu?“, pýta sa svätý Ján Zlatoústý, „učinil pokánie a opäť hovorí o utrpeniach, o zmätení duše, o strachu, ktorý vychádza z predstavy Božieho spravodlivého hnevu. Pod okom tu rozumie duchovné oko, tú rozumnú a rozpoznávajúcu schopnosť duše, ktorá sa zvyčajne zmätie pri predstave svojich hriechov. Keďže mal prorok neustále pred svojimi očami svoje hriechy a aj Boží hnev za ne, preto viedol svoj život v bázni, a nie ľahostajne, neopatrne, ako žijú mnohí, no v

úsilí a skrúsenosti. Takáto činnosť je prameňom pokoja, takáto bázeň je zárukou bezpečia. Kto takto postupuje, ten odvráti, ustojí každú búrku, no ten, kto nemá takúto dušu, ten dôjde k strašnej katastrofe. Nezaťažené a zle pripravené plavidlo sa za silného vetra rýchlo potopí. Tak aj duša, ktorá žije ľahostajne, cíti sa bezpečne, skoro upadá do vášní. Preto aj apoštol Pavol hovorí: „Oni otupeli a oddali sa necudnosti, aby nenásytne páchali každú nečistotu“ (Ef 4, 19). A ako kormidelník, pokým sa stará o plaviacich sa, všetci sa cítia bezpečne, no keď prestane a zaspí, nastane zmätok, rozruch, presne tak aj človek, keď sa usiluje, namáha, žije v bázni a chvení, vtedy dáva svojej duši pokoj, no keď prestane bdieť, potopí sa“ (Беседа на псалом 6.).

Použitá literatúra:

АФАНАСИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва: Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ФЕОДОРИТ КИРСКИЙ, бл.: Изъяснение псалмов. Москва 2004. ISBN 5-94625-081-7.

И О А Н Н
ЗЛАТОУСТ,
св.: Творения.
Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ
ВЕЛИКИЙ,
св.: Беседы
на псалмы.
Московское Подворье
Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ
в святоотеческом изъяснении.
Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.:
Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

ТОЛКОВАЯ ПСАЛТИРЬ с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.

protodiakon Ján Husár

V roce 1936 svolil metropolita Dosifej, aby otec protojereje sloužil spolu s ním při slavnostním vysvěcení chrámu v Chudobíně a zároveň od vladyky Gorazda obdržel povolení k řádným bohoslužbám, jak to k jeho hodnosti protojereje náleží. Začátkem roku 1942 se vladyka Gorazd podrobně vyptával na jeho rodinné poměry a poté otci Vsevolodovi požehnal, aby spolu s ním sloužil při archijerejské liturgii jako starší kněz.

27. května 1942 byl v Praze spáchan atentát na německého protektora Protektorátu Čech a Moravy Reinharda Heydricha. Vojáci parašutistického výsadku se po úspěšně splněné misi ukrývali v chrámu Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze a proto se hněv německých fašistů obrátil i na představitele Pravoslavné církve. Po výsleších na gestapu byli 4. září 1942 popraveni vladyka Gorazd a kněží chámu Václav Číkl a Vladimír Petřek spolu s rodinami, jakož i starosta církevní obce Jan Sonnevend. Během tzv. Heydrichiády bylo zatčeno kolem 260 osob, duchovních osob i laiků, mnoho z nich skončilo na popravišti či zemřelo později v koncentračních táborech.

Již 26. září téhož roku byla celá eparchie zrušena, veškeré duchovenstvo skončilo na nucených pracích v Německu a pod trestem smrti bylo zakázáno vykonávat

protojereje Vsevoloda Kolomackého. Dne 28. září byl zatčen a uvězněn a po vyšetření případu poslán do Německa, kde byl nasazen na nucené práce v Kantu u Vratislavi. Později mu bylo z důvodu špatného zdraví a špatného zraku dovoleno vrátit se do Prahy pod podmínkou, že se musí pravidelně hlásit na gestapu.

Ve svých pamětech ze dne 22.11.1945 otec Vsevolod na tyto události vzpomíná takto: „Něhodou mi bylo v únoru 1942 shůry dáno, abych koupil, přečetl, nadchl se a nadchnul i jiné kněze pro tištěnou verzi Modlitby Ježíšovy. Jedinou únikovou cestou a velkou oporou byla pro mne tato krátká, ale účinná modlitba jménem a ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. A slovo Páně se naplnilo: „Neboj se, jen věř!“ a „Když vás povedou ... před vrchností a vlády, nestarejte se, čím a jak se máte hájit a co říkat. Duch svatý vás v tu chvíli naučí, co máte říci.“ (Lk 12, 11-12). Ježíšova modlitba mne před samotným výsledkem i během něho udržovala v dobré mysli v těch nejhorších okamžicích. Samotný Hospodin mi během dlouhých výsledků pomohl, abych se ve výpovědi nespletl, nikoho neprozradil a naopak obhájil svaté pravoslaví a Ježíšovu Církev“.

Pracovat otce Vsevoloda nechali jako dělníka v cukrovaru, ale

posléze se pro něj našla práce kreslíře kreslených filmů ve filmových studiích AFIT, kde se stal spoluautorem prvního animovaného českého filmu „Svatba v Korálovém moři“, takže je docela možné, že to byl právě on, kdo namaloval chobotnici, jak tam tančí „kozáčka“.

I přes přísný zákaz bohoslužeb se spojil otec protojerej s pražskými věřícími a tajně vykonával bohoslužby a náboženské obřady. K těmto účelům mu v období roků 1943-1944 posloužil byt bratra Šembery. Otec Vsevolod zde přednášel na náboženská témata, připravoval budoucí kněze (např. otce Jana Holého aj.), podporoval protifašistický odboj. Na pracovišti, ve společnosti a všude, kde to jen šlo, otec protojerej mluvil, kázal a přednášel jak v duchu svatého Evangelia, tak i za použití příkladů z díla F.M. Dostojevského, jehož tvorbu znal excelentně. Mezitím vytiskl a ilegálně distribuoval knihu o životě ctihodného Serafima Sarovského. Naštěstí ho nikdo neudal nacistům. Věřící ho měli rádi a vážili si ho, když viděli, že se cele věnuje práci pro Církev a církevní obec, naprosto mu věřili a často mu pomáhali v různých životních situacích. Začátkem května 1945 v Praze vypuklo povstání a otec Kolomacký se do něho ihned zapojil. Stavěl barikády a jako bývalý voják se zbraní v ruce bránil českou státnost před německými okupanty.

V roce 1945 československá vláda na návrh zvláštní komise Ministerstva školství a osvěty pověřila protojereje Vsevoloda společně s protojerejem V.Červinou (kterého on vyhledal už v dubnu 1945 a požádal, aby se postavil do čela pražské pravoslavné obce) vedením celé České pravoslavné církve (ČPC). Došlo k tomu z důvodu, že mimo otce Kolomackého v Praze nezůstal vůbec nikdo z členů Eparchiální rady a on jediný během války ilegálně sloužil pražské pravoslavné obci.

Během tohoto období otec Vsevolod mnoho vykonal pro znovuoobnovení a úředního uznání všech práv ČPC po jejich zákazu a faktické likvidaci fašisty v roce 1942. Účastnil se jednání se zástupci vlády a vedením jednotlivých měst, spravoval kancelářskou agendu, pomáhal při opravách chrámů, poškozených během válečných událostí včetně katedrálního chrámu Cyrila a Metoděje v Praze. Poté, co od Ruské pravoslavné církve do Prahy přijel jako exarcha arcibiskup Jelevferij (Voroncov), byl v červenci 1946 otec Vsevolod jmenován představeným Chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech v Praze.

V roce 1945 byl otec Vsevolod nucen učinit definitivní rozhodnutí ohledně svého osobního života, zda zůstat s rodinou jako laik nebo odejít od rodiny a věnovat celý svůj život Církvi. V rámci pokání žádá

o rozvod manželství a přijetí do mnišského stavu. Poté 13.12.1945 v monastýru sv. Iova Počajevského přijímá mnišský postřih z rukou archimandrity Savvy (Struve) a jméno Andrej na památku svatého apoštola Ondřeje, v pravoslavné tradici též zvaného Prótokléos čili První povoláný. Ve svých pamětech z 22.11.1945 uvádí, že jeho duchovním otcem a modlitebníkem byl otec Jiří Novák a po jeho smrti – otec archimandrita Isaakij (Vinogradov).

Repatriace do staré vlasti volyňských Čechů v období let 1946 až 1948 vytvořila pro jeromonacha Andreje nový ušlechtilý cíl – začít s přestavbou a zařízením chrámů, které český stát věnoval pro potřeby pravoslavných volyňských Čechů. V tomto směru svou misionářskou stopu zanechal na více než 30 místech po celé republice.

Od června 1945 otec Andrej navštěvuje Moravu, kde pomáhá opravovat poškozené chrámy a zřizovat jednotlivé církevní obce. Řeší zde otázky nákupu bohoslužebných předmětů, sám šije církevní oblečení, opravuje chrám v Olomouci, těžce poškozený dělostřeleckou palbou, obnovuje vnitřní fresky a v období 1945-46 pozlatil velkou kopuli tohoto chrámu. Do dnešní doby se dochovala pozoruhodná příhoda o tom, jak se otec Andrej během prací v Olomouci zřítíl z velké výšky z chatrného lešení, ale nic se mu nestalo a tak jen oprášil šaty,

znovu vylezl na lešení a pokračoval v práci. Podobných vyprávění dodnes koluje více, ale aniž by bylo třeba jen jedno po druhém převyprávět, uvěří každý poctivý křesťan v mimořádnost tohoto člověka pro dějiny Církve a tyto zázraky, které ho v životě potkaly, jen dokreslují pohnutí, se kterým lze pozorovat toto Boží dílo. Vskutku ani nemá smysl popisovat jednotlivé zázraky, když celý jeho život byl jedním obrovským zázrakem. Vždyť budoval, opravoval a krášlil chrámy takovou rychlostí, kterou si nelze ani představit. Lze nazvat jinak než zázrakem třeba to, že přes to, že od července 1946, kdy se stal představeným chrámu na Olšanech, otec Andrej pokračoval ve výstavbě chrámů v Olomoucké eparchii?

Během let 1946 až 1950 byly vystavěny tyto chrámy:

22. 1946-48 — Kroměříž

23. 1947-49 — Medzilaborce, velký monumentální chrám-památník

24. 1947-50 — obec Stakčín, okres Snina, velký zděný chrám

25. 1948-49 — obec Ulič-Krivé, přestavba stávajícího chrámu

26. 1948-50 — Prešov, Zděný chrám-památník, katedrální chrám v Prešově.

Kromě toho v roce 1950 rovněž namaloval ikonostas chrámu v Prešově.

V Pražské eparchii v letech 1948-49 otec Andrej budoval ikonostasy a zařizoval vnitřním vybavením chrámy a domácí církve v Litoměřicích, Verneřicích na Děčínsku, Postoloprtech, Mostě a Žatci. Mimoto zpracoval a předal vedení Církve několik projektů pro výstavbu chrámů jak v Pražské, tak i v Olomoucké eparchii.

Poté, co byl v Karlových Varech v roce 1948 otevřen pravoslavný seminář, začal tam otec Andrej přednášet praktickou liturgiku. V roce 1950 se seminář přestěhoval do Prahy a ve stejném roce vznikla ve slovenském Prešově Pravoslavná teologická fakulta. Otec archimandrita přednášel i tam a navíc redigoval a připravoval k tisku církevní literaturu, např. tzv. Lado-mirovský „Veliký sborník“.

Dne 19. července 1946 „stavitele chrámu“ povýšili v církevním řebříčku do stavu igumena (opata) a od Velikonoc 1947 dokonce směl používat titul archimandrita. Vynikajícím příkladem jeho práce je Chrám Svatého Ducha v Medzila-borcích na východním Slovensku, 11 km od polských hranic. Jeho výstavba trvala od roku 1947 do roku 1950.

Chrám byl vybudován jako památník padlým hrdinům během druhé světové války, především během bojů v nedalekém Dukelském průsmyku. Státní přijímací komisi hotového díla vedl generál

Ludvik Svoboda, pozdější prezident Československé republiky.

Archimandrita Andrej byl oddaným pomocníkem a ctitelem zásluh vladyky Gorazda a jako první namaloval jeho ikonu. Už 4. května 1961 českého biskupa Gorazda uznala za nového mučedníka Srbská Pravoslavná Církev a 27. srpna 1987 i československá PC. Samotný vladyka Gorazd si na otci Kolomackém velice vážil jeho daru víry, jeho věrnosti a oddanosti a rovněž jeho vynikajících misionářských vlastností. Říkal o něm, že je andělem, kterého nám poslal samotný Bůh.

Podle některých údajů se začátkem 50-tých let o otci Andrejovi mluvilo jako o jednom z možných kandidátů na funkci biskupa na Slovensku. Je možné, že právě v této souvislosti se proti němu začaly objevovat různé konspirace a kvůli jeho upřímné povaze a zvyku mluvit otevřeně mu začaly činit překážky i orgány státní moci.

(Pokračovanie)

Pripravil protojerej Oleg Machněv

Raz, keď som navštívil starca Paisija, položil som mu nasledujúcu otázku: - Otče, chcem, aby ste mi niečo vysvetlili. Ak nejaký svätý je napríklad tu, v Tesalonikách, a vidia ho, že je tu, môže v tom istom momente ísť aj do Atén, povedzme do nejakej nemocnice, kde leží chorý, ktorý ho prizýva, bez toho, aby ho ostatní v nemocnici videli? – Isteže! Môže sa to stať! Duchovným spôsobom príde ku chorému a pohladí ho po hlave. Ten to však niekedy nepostrehne. A keď odíde z nemocnice a navštívi daného v chráme, svätý mu hovorí: Prišiel som do nemocnice, do tej izby, na túto posteľ (a opisuje mu izbu) a ty si si ma nevšimol, neponúkol si ma ani jediným lukumi.

Starec Paisij nám vyrozprával obdivuhodnú udalosť, ktorá sa stala jemu samému, keď bol ešte v Konitsi. – Boh je spravodlivý a keď Ho nejaká zbožná duša prosí, aby jej pomohol – a verí – vtedy Boh robí všetko pre jej úžitok.

Počas môjho pobytu v monastieri v Konitsi, keď som sa večer modlil, dostal som „informáciu“ od Boha, že musím ísť do jedného veľkého mesta v Grécku... Len toto mi oznámila Božia blahodať a nič iné. Tak som sa vydal na cestu a prišiel do oného mesta, a keďže som nemal čo robiť, navštívil som jedného môjho známeho. Keď som

tom, čo by som mal urobiť v tomto meste – prechádzal som sa po uliciach. Keď som prechádzal popri jednom dome, moja myšlienka mi hovorila, aby som zazvonil na zvonček toho domu. Ja som sa však bránil, lebo som si pomyslel, že nemôžem zazvoniť do cudzieho domu bez toho, aby som poznal domácich a bez toho, aby som vedel, čo tam chcem. Myšlienka bola veľmi intenzívna a donútila ma tam ísť.

Zazvonil som teda a o chvíľu som bol prekvapený, keď som videl, že vychádza nejaká staršia mníška. Skôr, než som začal rozprávať, povedala mi:

- Požehnaj ma, otče. Určite ňa Boh posielal ku mne hrišnej. Pod dnu.

Vošiel som do domu a ona pokračovala:

-Už veľmi dlho intenzívne myslím na Boha, aby mi poslal svojho človeka, ktorý by mi poradil, čo mám robiť.

- Potom mi vysvetlila dôvod, prečo sa rozhodla žiť mimo monastiera. Keď sme sa zhovárali na túto tému a vyriešilo sa to tak, ako chcel Boh, riekla mi, že je ešte jedna sestra, ktorá má ten istý problém a prosila ma, aby som ju vyhľadal, čo sa aj stalo. A keď aj ona dostala riešenie, vrátil som sa do monastiera a obdivoval Božiu

starostlivosť a tieto duše aj ich cnosti, teda snahu ukrývať sa pred zrakom ľudí a veľmi intenzívne viesť duchovný život.

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Starec Paisij, Prešov 1999.

Ako pocítiť nesmrteľnosť

Nedávno som šiel po Černigovskej ceste, ktorá vedie do Kyjeva. Po okraji cesty po chodníčkoch išli do Kyjeva húfy, veľké húfy ľudí. Vpredu pred nimi išiel vysoký starček a za ním ženy, mladé i staré, s batohmi a palicami. Išli pokojným, tichým krokom.

Išli, išli a išli...dlhé týždne, dlhé mesiace. Opýtal som sa ich, odkiaľ idú. Všetci boli zďaleka. Uprostred nich boli takí, ktorí prešli po tisíc vierst.

Čo ich viedlo do Kyjeva?

Viedol ich smäd po pravde, smäd po nesmrteľnosti. Bolo pre nich ťažké žiť v tomto svete nepravdy, v tomto svete zla, nenávisti, lži, násilia. Ich život bol ťažký a bezútešný. Videli, že zlí a nečestní ľudia často žijú v blahobyte a čestní, krotkí a pokorní nesú ťažký kríž utrpenia. Ich duše sa nemohli zmieriť s takou neznesiteľnou nespravodlivosťou. Celým srdcom verili v nesmrteľnosť. Verili, že tam, u Boha, pri tróne Nebeského Otca, žije najvyššia a večná pravda. Verili, že tam a iba tam je pokoj a svätá láska. Celým srdcom sa zo života tmy ťahali k

svetlu. Tak, ako sa všetko živé ťahá k slnečnému svetlu, tak aj ich duše, zaťažené utrpením, sa ťahali k svetlu a hľadali pravdu. A v hľadaní tejto pravdy, hľadaní svetla, prešli pešo tritisíc vierst. Išli do Kyjevo-Pečerskej lavry, kde sa ctihodní a svätí tak veľmi namáhali a tak veľa modlili a postili...

Išli kvôli tomu, aby tam pocítili nesmrteľnosť, pretože vedeli, že títo svätí sú nesmrteľní a že stoja pred trónom Najvyššieho. A ľudia sa náhlili k nim, náhlili sa za nesmrteľnosťou.

A preto húfy ruského národa idú a vždy budú chodiť do lavry Kyjevo-Pečerskej, Trojickej, Počajevskej, na Solovki, do Sarova, aby si oddýchlili tam, kde získavali večný pokoj naši ctihodní otcovia, svätí a čudotvorci, ktorí si obľúbili Pána Isusa Christa oveľa viac, než svojho otca alebo matku, aby vzali svoj kríž a nasledovali Christa.

Kvôli menu Isusa Christa zanechali doma svojich bratov a sestry, otca i matku: „*Preto ktokoľvek vyzná ma pred ľuďmi, toho vyznám aj ja pred svojím Otcom nebeským... Kto miluje otca alebo matku väčšmi*

ako mňa, nie je ma hoden, a kto miluje syna alebo dcéru väčšmi ako mňa, nie je ma hoden. A kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden.“ „Niet nikoho, kto by opustil dom alebo bratov, alebo sestry, alebo otca, alebo matku, alebo ženu, alebo deti, alebo pole pre mňa... a nedostal by stokrát toľko... a v budúcom veku večný život.“

Tieto Christove slová nie sú falošné. Svedčia o tom, že keď som ja svoje deti opustil a odovzdal ich Bohu, On sa o nich postaral. A boli vychované možno lepšie, než by som to mohol urobiť ja sám. A Pán mi dal stokrát viac detí. Dal mi všetkých vás. Dal mi vaše srdcia a keďže poznám vašu lásku, na túto vrelú lásku odpovedám svojou láskou k vám.

Hľa, koľko mám teraz veľa detí. Hľa, aké pravdivé sú Christove slová.

Čistí a zbožní ruskí ľudia idú v húfoch na sväté miesta preto, aby vzdali úctu tým, ktorí znášali kvôli Christovi ťažké, neopísateľné utrpenia, tým, o ktorých ap. Pavol hovorí, že skúsili potupu, bitku, dokonca okovy a temnice, boli kameňovaní, rozpílení tak, ako bol pílou rozpílený svätý prorok Izaiáš, podrobili sa mučeniu, zomierali pod mečom, túlili sa v kozích kožiach, znášajúc biedu a utrpenie; tí, ktorých celý svet nebol hodný, sa túlili po púštiach, po horách a zemských úžľabinách!

Sú to tí, ktorí prešli cestou, ktorú im ukázal Pán Isus Christos, ktorý povedal, že „tesná je brána a úzka je cesta, ktorá vedie do večného života a na svete budete mať súženie, ale držte sa, pretože ja som premohol svet.“

Teraz oslavujeme pamiatku všetkých svätých a pred nami je veľký jasný oblak svedkov o Isusovi Christovi.

„Preto aj my, keďže máme toľký oblak svedkov okolo seba, zložme všetko, čo nám je na ťarchu, i hriech, ktorý nás obkľučuje a buďme vytrvalí v zápase, ktorý máme pred sebou, hľa-diac na Pôvodcu a Dokonávateľa viery Isusa, ktorý namiesto radosti, ktorá Ho čakala, pretrpel kríž, pohrdol potupou a posadil sa po pravici Božieho trónu. Myslite na Toho, ktorý zniesol taký odpor hriešnikov proti sebe, aby ste neustávali a neklesali na mysli“ a išli tesne za Christom.

preložil doc. ThDr. Štefan Šak, PhD.

Zdroj: Duchovné besedy arcibiskupa LUKÁŠA (Vojno-Jasenec-kého)

Hrášok

Prišla raz babka pomôcť svojim vnúčatám siať hrach. Bolo im s ňou veľmi veselo, veď babka hovorila vždy iba láskavé slová. Dokonca sa aj otec polepšil, na svoje deti nekričal a babku volal mamkou. Všetko je také jednoduché.

„Kde je jednoducho (obyčajne), tam je aj sto anjelov, kde je ľstivo, tam ani jeden“ - hovorí babka. „Bez anjela ako sprievodcu nemôžeš nájsť správny smer na neznámej ceste a tým viac, vojsť do Kráľovstva Nebeského.“ „Tam je

naraz potrebné prejsť tromi dvermi“.

- „Ako sa to dá, babka?“

- pýtajú sa vnúčatá, - „Povedz!“

- „Ťažko, milí moji. Dvere sú umiestnené za sebou a otvárajú sa iba v jednom jedinom okamihu. Dvere sú vysoké, ťažké, človek je pred nimi ako malý hrášok. Do prvých vstúpi, ale druhé sa pred ním zatvoria a človek je ako v pasci, v bezútešnej tme. Na okamih sa všetky dvere zase otvoria, urobíš krok do druhých dverí, ale predné sa zavrú... Jeden bez pomoci nimi neprejde. I potrebný je pomocník - anjel alebo svätý, aby podržal tie dvere a človek nimi mohol prebehnúť. Za nimi je sloboda, taký šíri priestor, že ani okom nedovidíš.“

„Vpredu je potom mierny kopec, ale čo je za ním, zatiaľ nevidíš. Keď sa človek

otočí, dverí už niet. Zreteľne, akoby v snehu, uvidí iba svoje stopy. Tie sú aj krivé, aj šikmé i rovné, i v tvare kruhu. Choď, brat-človek, hľad' vpred a modli sa celý čas, iba vtedy prídeš do Kráľovstva nebeského.“

- „Babka, a v Kráľovstve nebeskom sú sladkosti?“

- „Ešte aké! Človek si to nedokáže ani predstaviť, čo ho tam čaká.“

Vnučka Máša slinku prehltna a rúčkou si prezrela vrečko, tak veľmi sa jej zachcelo cukríkov. Vidí, že babka má niečo v ústach.

- „Babka, daj mi, prosím, jeden cukríček.“

- „To nie je cukríček, drahá moja, ale hrášok.“

- „Ale prečo ho máš celý

čas v ústach?“

- „Modlím sa, teda hovorím: „Hospodi Isuse Christe, pomiluj mňa hrišnu.“ A hrášok mi v ústach prekáža a pripomína mi tak: rob dobré veci a nezabúdaj na modlitbu, iba spolu ňa dovedú do Kráľovstva Nebeského. Len sa nezastavuj.“

Vnučka Máša si dala do úst hrášok, do rúk zobrala košíček z prútia a rýchlo išla siať, aby dosiahla babku. Ved', Kráľovstvo Nebeské môže iba každý sám svojou prácou dosiahnuť.

preložila Bc. Mirka
Hojdová

zdroj: http://proza-pravoslavie.narod.ru/detskie/jiv_kartinki.htm#n3

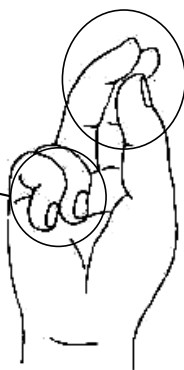

Ako sa prežehnávame

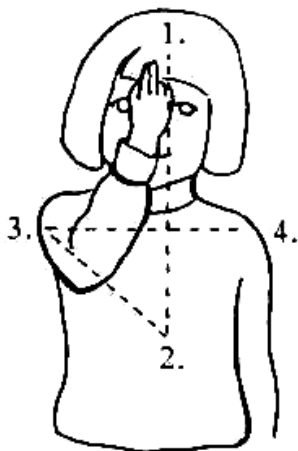
Pravoslávni kresťania sa môžu prežehnávať kedykoľvek, ale najčastejšie v tieto momenty: keď sa modlíme, pri vchode do chrámu, v čase bohoslužieb, pred jedením, po jedení, pred prácou (školou), po práci (škole). Znamením kríža ukazujeme, že veríme v Isusa Christa a v Presvätú Trojicu.

Keď chceme urobiť na sebe znamenie kríža, skladáme prsty tak, ako na obrázku nižšie.

Dva prsty symbolizujú dve prirodzenosti Isusa Christa- Je pravým Bohom aj pravým človekom

Tri prsty symbolizujú Sv. Trojicu- Otca, Syna i Svätého Ducha

Vo imja Otca- čelo

I Syna- brucho

I Svjataho- pravé plece

Ducha- ľavé plece

Amiň- v preklade nech bude tak. Spúšťame ruku a skláňame hlavu

Pripravila Anna Havajová

Duchovná abeceda archimandritu Efréma, igumena svätého a čestného monastiera Vatoped (Svätá hora Athos)

Blahodať (milosť)

Kedy začíname spoznávať samého seba? Vtedy, keď je s nami blahodať. Je to veľmi podobné tomu, keď prach v izbe možno vidieť iba pri žiarivom slnečnom svetle. Tak podobne aj cez zachovávanie prikázaní sa v srdci človeka objavuje nestvorená Božská energia – blahodať Svätého Ducha. Ona otvára um k pochoopeniu Svätého Písma (porovnaj Lk 24, 45).

Čo znamenajú slová Písma, že Christos „učeníkom odkryl um k pochoopeniu Písem?“ Um dostáva osvietenie a cez to osvietenie začína bádať hĺbinu Ducha, ako o tom píše apoštol Pavol (1Kor 2, 10). Začína nachádzať potešenie v Hospodinu, ako o tom píše prorok Dávid: „Hľadaj radosť v Pánovi a dá ti, po čom túži tvoje srdce“ (Ž 36, 4 - v slovenských prekladoch 37). Vtedy človek akýmsi neopísateľným spôsobom začína chápať zmysel a význam vtelenia sa i poníženia sa

(cez svoju vôľu) Boha Slova, chápať a poznávať, kto je Christos. A hoci tým človek žije, stvoreným slovom nemôže predať svoje poznanie druhým. V tom je i príčina toho, prečo nám svätí otcovia o tom tak málo zanechali. Nie preto, že by to chceli od nás skryť, ale nemohli to vyjadriť, opísať. Čo sa týka blahodate, niektoré veci sa dajú opísať slovami a iné je možné iba prežiť.

Hovorím to všetko preto, že človek musí vedieť okúšať blahodať, žiť blahodaťou. Prichádzame do Cirkvi nie preto, aby sme boli uzdravení až po smrti. Ten, kto prichádza do Cirkvi sa začína uzdravovať už v tomto živote, začína kráčať po ceste osvietenia.

Ako môže človek vo svete žiť podľa blahodate? A je možné dodržiavať sľub mlčania, ak človek nie je mních?

Aj človek vo svete môže okúšať blahodať. Ak je presný vo svojej zodpovednosti pred rodinou, vo svojom manželskom vzťahu, ak je pravdivý jeho cirkevný život, ak prejavuje lásku, úctu a súcit k druhým. Ak to všetko človek robí, nie je vzdialený od Kráľovstva Nebeského.

A čo sa týka sľubu mlčanlivosti, on nezávisí od miesta, ale od nášho vnútorného stavu. Niektorí rozdeľujú svätcov na svätých „vnútorného snaženia“ a na svätých žijúcich misiou. No to je veľká chyba. Každý svätý otec bol i človekom „vnútorného snaženia“ nezávisle od toho, či žil vo svete, alebo v púšti, ohlasoval (kázal Evanjeli-um) alebo nie. Hlavne, aby sme žili životom Cirkvi.

Blízny

Ako milovať bližného svojho, ako sám seba?

Tak, že budeš milovať Boha. Preto sa snažte venovať Isusovej modlitbe. Táto modlitba je pre nás dýchaním.

Viete, kto najlepšie ovláda majstrovstvo komunikácie? Ten, kto sa najprv učí komunikovať s Bohom. Ak je naša komunikácia s

Bohom správna, potom budeme správne komunikovať aj s ľuďmi. Pán povedal: Miluj najprv Boha a potom bližného (porovnaj Mk 12, 30 - 31). Preto skutočná láska k ľuďom vychádza zo správnej lásky k Bohu. (Skutočné človečenstvo pramení zo skutočnej úcty - poznámka prekladateľa). Komunikácia ľudí v spoločnosti, to nie je diplomacia ani suchá úctivosť. Skutočná a pravdivá komunikácia medzi ľuďmi sa zakladá na obetavosti. Ako učí Evanjeli-um: „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov.“ (Jn 15, 13)

Kniha: Alfavit duchovnýj archimandrita Jefrema, igumena Svjaščenoj i Čestnojjobiteli Vatoped. Moskva 2013.

Preklad: jeromonach Alexander

1 Mimo monastiera

Životopisy anglických svätých

Prepodobný Beda (673-735)

Patril k najvzdelanejším osobám tej doby. Tento pokorný mních, ktorého najväčšou záľubou, podľa jeho slov, bolo čítanie a štúdium Svätého Písma, po sebe zanechal veľkolepé dielo, ktoré sa stalo klasikou už počas jeho života a je prekladané dodnes. Vo svojich Cirkevných dejinách anglického národa zachycuje dejiny kresťanstva vo

svojej vlasti, od samých počiatkov až do doby, v ktorej žil. Vďaka Bedovi a jeho umeniu poskladať roztrúsené črepiny dejín dohromady máme zachované mnohé životy britských svätých. Medzi jeho ďalšie diela patrí dvadsaťpäť kníh biblických komentárov: Životy opátov, List Egbertovi, v ktorom nabáda k reforme v cirkvi v Northumbrii a mnohé ďalšie. Zo všetkých jeho diel je cítiť pokoru

a skromnosť, čo býva u ľudí takého rozhladu nezvyčajné. Samotný život Bedy plynul v modlitbe a práci, bez vážnejších vzruchov. Ako mních v monastieri v Jarrow bol plne zamestnaný svojím poslušanim, ku ktorému patrila aj chrámový spev. Zachoval sa nám popis jeho smrti od jeho súčasníka, mnícha Cuthberta. Podľa neho trávil Beda posledné chvíle svojho života spievaním žalmov a prekladom Evanjelia podľa Jána do staroangličtiny. Pretože mu Hospodin zjavil čas jeho smrti, preto sa s prekladom veľmi ponáhlal, posledné vety diktoval písařovi. Potom spieval niektoré liturgické texty, obzvlášť texty sviatku Voznesenija. Umieral so slovami: „Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu.“ Tak zhasla svieca Cirkvi, zapálená Svätým Duchom. Sviatok 27. mája (nový štýl).

Svätý Alban, prvomučeník Británie (3. storočie)

Svätý Alban bol rímsky vojak v jednej z britských légii. Žil v dobe Septima Severa, ktorý kruto prenasledoval kresťanov, ktorí boli krutým spôsobom trýznení a beštiálne vraždení ako zver pre potešenie krvilačného davu. Ale nech sa cisár snažil ako chcel, kresťanov neubúdalo, ba naopak. Dokonca i niektorí z katov, vidiac pevnú vieru mučeníkov, sa zriekali pohanstva a prijímali Christa. Toto prenasledovanie obzvlášť ťažko dopadalo na duchovných kresťanských obcí, od

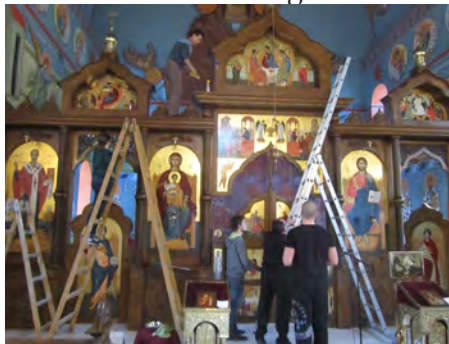
ktorých sa odvíjala celá štruktúra cirkvi. Hony na veriácich prebiehali po celom území ríše, neobišli ani Britániu. Alban, aj keď bol pohan a vojak, čiže stál na druhej strane, proti kresťanom, z milosti poskytol útočisko jednému kňazovi. Od neho sa chcel dozvedieť niečo o kresťanstve, o ktorom počul len samé zlé veci. Počas rozhovoru bola drsná duša vojaka zasiahnutá láskou k Christovi a Alban požiadal o krst. Nepriateľ človeka však zo zlosti nad stratenou dušou naviedol prenasledovateľov do Albanovho domu. Vojak si s kňazom vymenil šaty a duchovný utiekol. Alban bol zatknutý a vypočúvaný, keď odmietol priniesť obety pohan-ským bohom, bol odsúdený k smrti. Kruté divadlo sa malo konať v amfiteátri za mestom. Alban pevne stál za Christom, drahocennou perlou, ktorú len nedávno objavil. Jeden z katov, ohromený pevnou vierou mučeníka, sa obrátil, druhý však statočnému vojakovi odťal hlavu. Bol za to na mieste potrestaný, vypadli mu oči z hlavy. Telo mučeníka Albana kresťania s úctou pochovali vo zvláštnej stavbe, tzv. martýriu, pri ktorom neskôr vyrástlo mesto St. Alban's. Sviatok 22. júna.

Pravoslavný kalendár 1998
Pokračovanie v ďalšom čísle

Humenné

Brigáda – čistenie ikonostasu

Dňa 11. marca sa v chráme uskutočnila menšia brigáda. Keďže

v našom chráme sme sa niekoľko týždňov pripravovali na ďalší rozpis, tak sme sa my, mládežníci, rozhodli priložiť ruku k dielu – čistiť chrám, a vyčistili sme ikonostas.

Duchovné stretnutie

Dňa 5.3.2016 sme sa už po druhýkrát stretli v pôstnom období,

aby sme si spoločne s mládežníkmi a veriacimi z blízkeho či širokého okolia sprijemili jeden z pôstnych dní spoločnou modlitbou a besedou na duchovnú tému.

Toto stretnutie sa nieslo v príjemnej modlitebnej atmosfére, kde po Blahodarstvennom molebene nasledovala prednáška o. Humeníka o miestach vo Svätej zemi, ktoré by mal poznať každý kresťan. Význam tohto stretnutia bol aj v tom, že veriaci v spolupráci s mládežníkmi spoločne pripravili malé pohostenie ako ukážku toho, že aj v pôstnom období sa môže pripravovať plnohodnotná strava. Týmto by sme sa chceli poďakovať Hospodu Bohu za vydarený čas, veriacim, ktorí nám pomohli s prípra-

vou tohto podujatia, o. Miroslavovi Gubovi z blízkej farnosti Čabiny, že aj napriek malému počtu mládežníkov pricestoval, aby túto udalosť podporil, mládežníkom z Košíc, ktorí neváhali pricestovať na toto stretnutie a všetkým, ktorí podporili našu snahu či už svojou účasťou alebo inou formou.

BPM Humenné

Slniečny výlet v Košiciach

Dňa 27. 2. 2016 sa mládežníci z takmer celého sobranského arcidekanátu zúčastnili na výlete v Košiciach. Autobus vyrážal o 7:00 z Inoviec, kde sa postupne k mládeži pridávali mládežníci z Beňatiny, Podhorod'a, Ruského Hrabovca, Sobraniec i Nižnej Rybnice. Odtiaľ už spoločne mládežníci cestovali až do Košíc. Po ceste každý mládežník dostal keksík a džúsik ako sladké prekvapenie. Niektorí boli unavení, iní až prekypovali energiou, no všetci sa už nemohli dočkať, kedy prídeme do Košíc. Boh nám pože-

nal krásne, teplé a slnečné počasie, takže bola radosť chodiť pešo. Po príchode do Košíc bola prvá zastávka v Miklušovej väznici. Je to jedna z častí východoslovenského múzea, ktorá bola od približne 16. storočia používaná ako väznica a nachádzal sa tam aj tzv. katov byt. Postupne nám pani sprievodkyňa ukazovala a vysvetľovala zákutia a tajomstvá tohto väzenia. Všetci sme pozorne počúvali, chlapci obdivovali meče a dievčatá sa zasa báli, keď v celách pod zemou na sekundu zhaslo

svetlo. Po tomto zaujímavom mieste sme mali na polhodinu menšiu pauzu v meste, deti si dali zmrzlinu

alebo si sadli, resp. chodili po meste a obdivovali pamiatky Košíc. Po tejto pauzičke sme spolu navštívili Technické múzeum v Košiciach. Tam nám zasa pani sprievodkyňa ukázala, ako vyzerali mnohé výdobytky technológie, predtým než boli také, aké ich poznáme dnes. Od hutníctva, cez baníctvo, krajčírstvo, kováčstvo, geodéziu až po písacie stroje, telefóny a prvé videokamery. Na záver nás čakala súťaž, ktorá sa týkala patrónov jednotlivých remesiel. Každý dostal krásnu záložku a víťazi aj krásne ceruzky s logom múzea. Po tomto zaujímavom múzeu sme navštívili košický Katedrálny chrám Uspenia Presvätej Bohorodičky a Jána Milostivého, kde nám otec Vladimír spolu s archidiakonom Matúšom porozprávali o chráme, jeho častiach a jednotlivých ikonách a moščiach, ktoré sú v chráme uložené. Košickí mládežníci pre nás prichystali sladkosti a malé pohostenie, ktoré bolo veľmi chutné. Bolo to veľmi milé spoločné stretnutie s košickými

deťmi a mládežou, kde sme spolu s o. duchovnými tiež rozprávali o blízkyh i neskorších letných plánovaných stretnutiach a akciách našej mládeže. Po spoločnej modlitbe v chráme sme ešte navštívili obchodné centrum, kde si každý kúpil niečo na pamiatku z Košíc. Výlet sa blížil ku koncu a my sme sa chystali na cestu domov. Počas cesty bolo aj napriek únave z chôdze v

autobuse veľmi živo, všetci sme sa rozprávali o krásne strávenom dni, najmenší výletníci ešte i v autobuse hrali rôzne hry. Nakoniec sme sa všetci nabitý energiou zo slniečka rozlúčili a poďakovali Bohu za takýto krásne prežitý deň, ktorému môžeme vytknúť jediné, že nám ubiehal veľmi rýchlo.

mládežník Matúš

Čo internet dal

Mobilné Aplikácie Pravoslávny Kalendár

Žijeme v dobe, keď sú mobilné telefóny alebo smartfóny našou každodennou súčasťou a často sú označované ako zlé. Ale každý nástroj je natoľko zlý, ako ho robia jeho užívatelia. Preto by som vám chcel predstaviť aplikáciu, ktorá môže byť užitočná každému pravoslávne kresťanovi.

Aplikácia Pravoslávny Kalendár od spoločnosti Eir3, ktorá je vo viacerých jazykových vyhotoveniach - ruský, anglický, čínsky, francúzsky a grécky.

Dostupnosť je pre všetky platformy.

Aplikáciu netreba nejako špeciálne nastavovať. Veľmi užitočné je si nastaviť túto aplikáciu ako widget na plochu. Pri widgete sa vám ukazuje dátum v starom aj

novom štýle, deň v týždni, štýl pôstu na aktuálny deň, pri väčších sviatkoch sa vpravo hore zobrazuje ikona aktuálneho sviatku a pod tým všetkým zoznam svätých na aktuálny deň. Pokiaľ vojdete do aplikácie (ide to aj kliknutím na widget), zobrazí sa Vám väčší zoznam svätých na aktuálny deň. Cez menu v aplikácii sa da prejsť na stránku patriarchia.ru na bohoslužobné ukazanie na aktuálny deň alebo na prehľad paschálie a ďalších sviatkov na mnoho rokov dopredu.

Aplikácia je dostupná bezplatne a funguje bez internetu (pokiaľ nepoužívate bohoslužobné ukazania). Túto aplikáciu vážne odporúčam každému, je jednoduchá, prehľadná a ani neviete, ako často ju využijete.

Matúš Rošič

Milí bratia a sestry, študenti, nedávno sa na našej fakulte konala konferencia s názvom Pravoslávie a súčasnosť. Rád by som na túto tému krátko nadviazal.

Pravda, pravosť, pravica, právo, opravdivosť, spravodlivosť a pravoslávie majú spoločný slovný koreň.

Pravoslávie – to je Christova Cirkev. A Christova Cirkev je ako železnica, ako vlak. Prečo s takýmto prirovnaním neprišiel už niekto z cirkevných otcov? Pochopiteľne preto, že v tej dobe vlaky neexistovali. Vtedy existovali nemocnice, tak prirovnali Cirkev k nemocnici. Lenže, milé naše ikony, dnes je vlak všeobecne známy fenomén, a preto Cirkev je ako vlak... no dobre, povedzme: ako pojazdná nemocnica.

Vlak putuje z východzej stanice do cieľovej. Aj Christova Cirkev má svoj východzí bod: Bola stvorená Bohom – Otcom celkom prvá, či snáď možno zároveň s časom a vypravená na cestu dejinami sľaby Prostredie, kde všetky veci a osoby podľa Božieho plánu majú nájsť naplnenie, sebauskutočnenie v medziach svojich daných prirodzeností. Bola a je vedená svojou Hlavou – Christom a formovaná oživujúcim Princípom - Svätým Duchom počnúc dobou praotcov, prorokov, apoštolov, mučení-

Cirkev má veľa diep – autokefálií a ešte viac vlakových súprav - diecéz. Na čele každej z nich je vedúca, najzodpovednejšia osobnosť – biskup. Všetky súpravy vedú do jedného cieľa. Ním je Veľký deň Pánov, zavŕšenie dejín času a pokračovanie v rádo vo vyššej dynamike bez tieňa akéhokoľvek zla. Pre tých, ktorí bojovali so zlom, to bude znamenať večné odpočinutie. Avšak tí, ktorí nemali čas myslieť na zlo, lebo boli zaneprázdnení pozitívnym plnením Božej vôle, budú pokračovať v plnom spoločenstve so Vznešeným, Súvzťažným Troj-jediným Bohom. Tu bude miera našich možností daná mierou našej lásky. Preto je také dôležité na Zemi obhájiť diplomovku zo vzťahu.

Vlakové súpravy majú rozličné vagóny (farnosti), no každý z nich musí spĺňať jednu podmienku: technickú spôsobilosť – ortodoxnosť. Vo vagónoch sa vezú ľudia rôzne aktívni, družní, niektorí aj píšú kázne..., alebo pasívni, oddychujúci. Unudení majú zmysly poväčšine zamestnané elektronikou blaženosťou. Cestujú i takí, čo sa len tešia z prístrešia, lebo inak by boli bezdomovci. Sú tam aj pochybné elementy, hľadajúci príležitosť momentálne si prílepiť na úkor druhých alebo rádo vo kvalifikovanejší v tomto remesle a s dlhodobým efektom – migranti. Značnú časť cestujúcich tvoria

pubertiaci s bezplatnými lístkami, ktorí vďaka „veľkorysosti“ premiéry systematicky vyhľadávajú v dokonalo zastretých kupé milostné romániky. Z nich sa časom stanú – ako ich aj dnes môžeme stretnúť – prestárli hľadači „tej pravej“. To preto, že „nepravých“ je celkom dosť v batožinovom priestore. Sú to píly, pasúce po poľanách, na ktorých by sa mohli chvíľu realizovať. Žiaľ, je to iba materiál na oheň v zmysle žalmu 77, verš 63. Pozrite sa doma.

A napokon vlakovú cestu zabezpečuje vyškolený personál a jazdu vlaku

una-vená, neocenená vlaková čata, ktorá má udržať poriadok, aby vlak akosi došiel a aspoň sa nevykoľajil. Ku každému cestujúcemu musí byť profesionálne milá. Ona je tá, ktorá slúži. Vrcholnou sankciou, ktorú môže použiť za nedisciplinovanosť, je vysadenie z vlaku – epitímia. Lenže keby v tomto službukonajúci boli dôslední, napokon by sa azda viezol len sám rušňovodič. Avšak aj ten bol pri svojom kariérnom raste formovaný zásadou: Musíš dobre poznať

dopravné predpisy, aby si vedel, čo porušuješ. Úloha číslo jeden je: dôjsť. Takže napokon neostáva nič iné, len privieranie očí, zhovievavosť, láskavosť.

Ako túto situáciu vidí Boh? On všetko, čo robí, aj čo robil, keď bol ako Christos na Zemi, robil bezpochyby z lásky. No nikdy okrem svojej rozlúčkovej reči (Jn 13 - 15) slovom „láska“ neoperoval. Keď sa pri Tomášovej námietke chcel nejako

označiť,

použil slová: Cesta (možno práve koľajová), Život, PRAVDA.

Raz vo vlaku spolu so mnou sedeli v kupé dva páry v strednom veku. Správali sa k sebe tak láskavo, že by to psychológ nazval hypersenzitívnou retardáciou. Chcel som vedieť, do akej sekty patria. Spýtal som sa: „Vy ste azda kresťania, keď s a tak milujete?“

„Ó, Ježiš bol úžasný človek-guru ako Mahatma

Gándi, ako Otec Moon.“

„Lenže pokiaľ nepovažujete Ježiša za svojho jediného záchrancu, ste na ceste do pekla, chápete?“ – povedal som. Oni na to: „Aký ste milý, že nám to hovoríte.“ Tým skončil ich záujem o Christa – Pravdu a ďalej sa utápali vo svojej heretickej láskavosti.

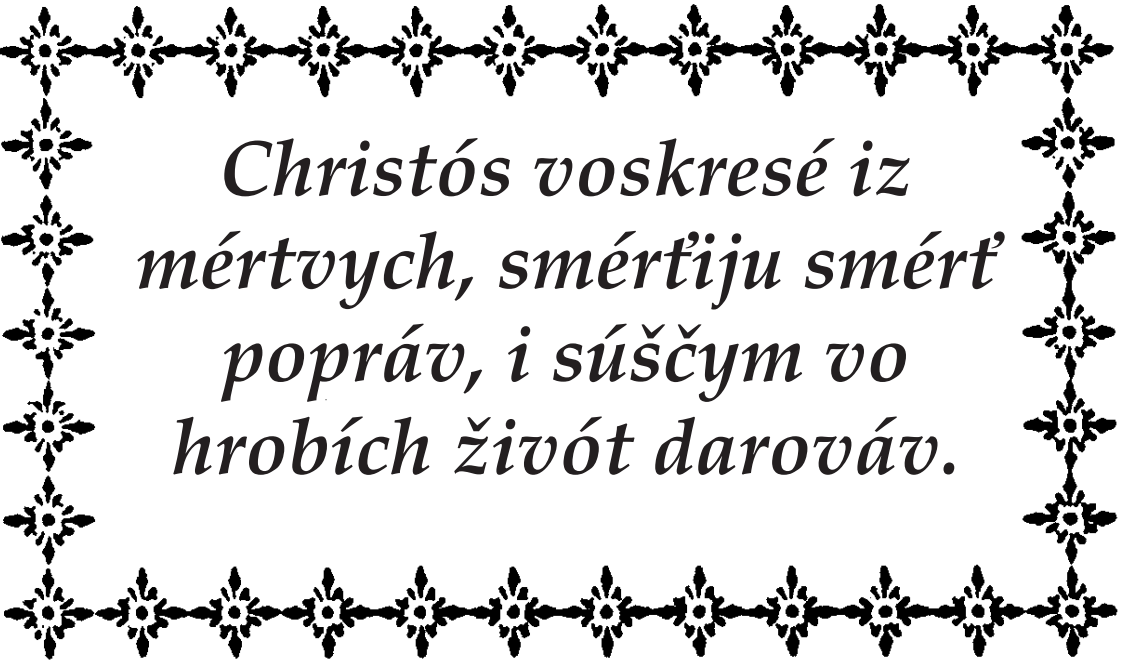
O liečení v pojazdnej nemocnici menom Cirkev žiada sa povedať toto: Ak uplatňujeme lásku bez Pravdy (aj tej konkrétnej, čiastkovej, situačnej pravdy – nazýva sa tiež vzťahom k realite), pestujeme chiméru, fantáziu, science-fiction a vytriezvenie bude boľavé. Ak však uplatňujeme pravdu bez lásky, sme krutí - nepodobní svojmu Majstrovi.

A ešte: Ak vlak ide príliš rýchlo, nikde sa empaticky nezastaví, nezdrží, mnohí, čo by mali záujem, nedokážu doň nastúpiť. To sú situácie, keď je pranierovaný ten, kto bol „prichytený“ pri rozhovore s inovercom, a oceňovaný ten, kto dokáže na jeden nádych povedať za pol strany modlitieb.

A do tretice: Zábava a humor sú dobré veci. Pomocou nich skôr zbehneme cesta. Stvoril ich Boh. No irónia, satira a sarkazmus, sú druhy humoru spotvorené démonom. Božie deti by ich nemali vôbec používať, najmä však nie voči inovercom. Veď, kto by chcel nastúpiť do dverí, z ktorých naňho civejú vyplazené jazyky? V čo teraz nepravoslávni veria, je to najlepšie, čo doteraz našli. Len Boh môže posúdiť, či hľadali dosť dôsledne.

Čelovikoľubec nestratil záujem o svoje Dielo a má dokonalý prehľad. Tak sa s Jeho pomocou rozhýbme v snahe robiť Mu radosť!

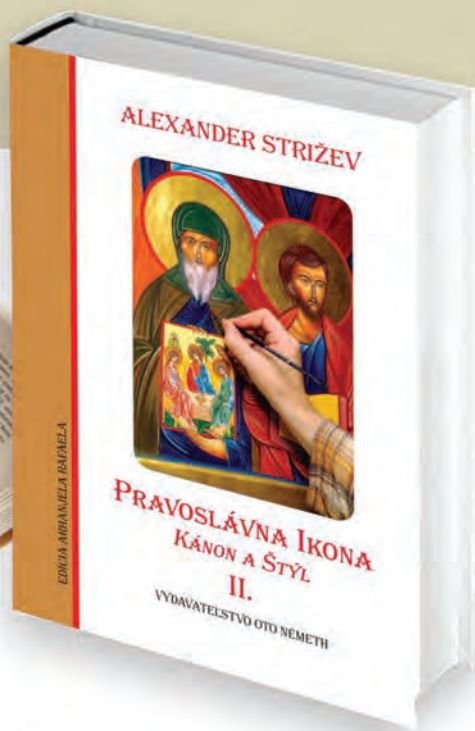
Študent PBF PU

*Christós voskresé iz
mértvych, smértiju smért'
popráv, i súščym vo
hrobích živót darováv.*

KNIŽNÁ EDÍCIA
ARCHANJELA
RAFAELA

Dovoľte, aby sme Vám ponúkli druhú časť knihy

ALEXANDRA STRIŽEVA

PRAVOSLÁVNA IKONA KÁNON A ŠTÝL II.

Kánon ikony by sa mohol zdať na prvý pohľad veľmi prísny, obmedzujúci slobodu ikonografa. Významné osobnosti, ktoré zasvätili svoj život písaniu ikon, ako napr. mních Gregor Krug či Leonid Uspenskij, nás presvedčia o tom, že práve vernosť kánonu, ktorý sa po stáročia odovzdával, prináša ikonografovi pravú slobodu, vedúc ho do svetla Pánovho premenenia.

Pútavý obsah knihy
bohato ilustruje
32 plnofarebných
a 150 čiernobielych
obrázkov.
Počet strán 304.

Knihu si môžete objednať priamo z našej ikonopiseckej
dielne za zvýhodnenú cenu: **10 eur** + poštovné.

Pri väčšom odbere kníh nad 5 ks cena: **8 eur**

ikonopisec@gmail.com

Telefonicke denne
až po 14.00 hod.

mobíl: 0905 993 988

Bohoslovec na cestách

2. časť

Bazilika Roždestva Iisusa Christa

Miesto, kde sa začal pozemský život nášho Spasiteľa, sa v súčasnosti nachádza v Palestíne. Pár minút chôdze od nášho hotela, v ktorom sme boli ubytovaní. Dvere s vysokým prahom a nízkym stropom poukazujú na históriu a slúžia na to, aby sa do chrámu nedalo dostať na koni. Raz sa táto situácia skutočne stala a vrahovia na koňoch chceli vyvraždiť kresťanov v chráme. Vtom zo stĺpa vyleteli včely a zaútočili na nich. Po tomto incidente ostalo v tom stĺpe päť otvorov. Na prvý pohľad sa zdá, že sa tam prsty nedajú poskladať, ale pokiaľ si prsty poskladáte do tvaru ICXC ako kňaz pri blahoslovení, tak to zvládnete úplne v pohode. Celá Bazilika pôsobí dosť tmavo, veľa mramoru a aj rozpis pôsobí dosť tmavo. V chráme sa slúžia dve bohoslužby naraz. V hornom chráme utreňa a liturgia a v spodnom chráme, kde sa pod oltárom nachádza miesto narodenia Iisusa Christa. Celková atmosféra v tomto chráme bola veľmi priateľská a aj domáci ľudia radi komunikovali.

Bazilika Božieho hrobu

Nepochybne najdôležitejším miestom

v Jeruzaleme je Bazilika

Božieho hrobu. Dve sivé kupoly pod sebou ukrývajú to, čo láka väčšinu turistov či už veriacich alebo neveriacich, pravoslávnych alebo inovercov. Jednoducho každý chce vidieť to miesto, kde sa za nás obetoval náš Spasiteľ a kde bolo uložené Jeho telo. Cestou k Božiemu hrobu sme absolvovali

„krížovú“ cestu, ktorá mala viacero zastávok, kde duchovný čítali úryvky z Evanjelia. Musím uznať, že takto počúvať evanjelium priamo na tých miestach, kde sa dané pasáže odohrávali zapôsobí na človeka úplne inak, ako keď si to človek prečíta sám alebo počuje v chráme. Ale vráťme sa späť na „krížovú“ cestu. Cesta, teda skôr chodník, je lemovaná po oboch stranách obchodmi, alebo lepšie povedané, stánkami s rôznym tovarom a jedlom, niekomu by sa to mohlo zdať divné, ale mentalita

miestneho obyvateľstva je jedno-
ducho taká, že kdekoľvek je pohyb
turistov, tak tam treba postaviť
stánok. Konečne prichádzame na
námestie pred baziliku. Našťastie,
obdobie, v ktorom som ja navštívil
Jeruzalem, nie je veľmi obľúbené
medzi cestovkami, tak tam sko-
ro nikto nebol. Prvá vec, ktorá
ma zaujala pred vstupom, bol
prasknutý stĺp pred dverami do
baziliky. Tento stĺp praskol počas
paschálnych sviatkov, kedy pra-
voslávného patriarchu nevpustili
do baziliky, tak tento stĺp praskol
a z neho vzišiel blahodarný oheň.
Celej bazilike vo vnútri dominuje

Boží hrob, okolo ktorého sa roz-
prestierajú ostatné kaplnky. Ja
som sa rozhodol na začiatok vyjsť
po schodoch na Golgotu (lebkú),
kde bol Christos ukrižovaný. Po
kolenách a s modlitbou som sa cez
neveľký dav ľudí dostal až k mies-
tu, kde sa človek môže dotknúť
vrchu skaly, na ktorej pravdepo-
dobne stál Christov Kríž. Cestou

dole, späť k Božiemu Hrobu, som
si všimol presklené časti, cez kto-
ré je vidieť praskliny, ktoré boli
spôsobené zemetrasením, ktoré
vzniklo po ukrižovaní. Boží hrob
sa skladá z dvoch častí. Dnu sa
púšťajú maximálne 4 až 5ti ľudia.
Prvá časť je miesto, kde stál Boží
anjel, ktorý ženám myronosicam
zvestoval správu o Christovom
vzkriesení a druhá časť je miesto,
kde bol Christos uložený do hro-
bu. Platí tam jedno pravidlo, a to,
že z tej druhej časti sa vychádza
po spiatocky. Je to kvôli tomu, že
je nedôstojné otáčať sa chrbtom
k Christovmu hrobu (to isté pra-

vidlo platí aj pri hrobe
Bohorodičky). V Bazili-
ke sa nachádza viacero
kaplniek, každá je inak
tematicky situovaná.
Veľmi zaujímavé miesto
je miesto, kde bol nájde-
ný životodarný kríž. To
miesto bola predtým
miestna skládka. Svätá
Helena, keď sa dozve-
dela, kde by sa mal
pravdepodobne Kríž

nachádzať, využila rafinovanosť
na to, aby donútila robotníkov
kopať. Nikomu sa nechcelo totižto
hrabať v odpade, tak zhora hádza-
la mince a takto sa dopracovali až
k Christovmu Krížu. V ďalšej časti
sa vydáme do ďalších miest Svätej
zeme.

Matúš Rošič

Podmienky prijímacieho konania

Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Kontakt:

Masarykova 15, 080 01 Prešov
Tel.: 051/ 7721 216
e-mail: helena.kuzanova@unipo.sk

www.unipo.sk/pravoslavna-bohoslovecka-fakulta
www.unipo.sk

Termín podania prihlášky (1., 2. stupeň) do: 30. 4. 2016
Termín podania prihlášky (3. stupeň) do: 31. 5. 2016
Termín prijímacieho konania: 3. 6. 2016
Termín podania prihlášky (2. kolo) do: 15. 8. 2016
Termín prijímacieho konania (2. kolo): 25. 8. 2016
Poplatok za prijímacie konanie: tlačaná prihláška - 34 €
elektronická prihláška - 20 €

Banka: Štátna pokladnica
Variabilný symbol: 106003
Konštantný symbol: 0558
Účet: 7000066503/8180
IBAN: SK 158180 000 000 7000066503
BIC, SWIFT: SPSRSKBAXXX

Adresa na zaslanie poplatku: Prešovská univerzita v Prešove, Ekonomický útvar,
Ul. 17. novembra 15, 080 01 Prešov

Adresa na zaslanie prihlášky: Prešovská univerzita v Prešove, Pravoslávna bohoslovecká fakulta,
Masarykova 15, 080 01 Prešov

1. Akreditované študijné programy:

*Vysvetlivky: FŠ – forma štúdia, D – denná, E – externá, T – udelený akademický titul,
R – štandardná dĺžka štúdia v rokoch*

Akreditované študijné programy:		FŠ	T	R
preventívna sociálna práca	(1. stupeň)	D	Bc.	3
charitatívna a sociálna služba	(1. stupeň)	D/E	Bc.	3/4
charitatívna a sociálna služba	(2. stupeň)	D	Mgr.	2
pravoslávna teológia	(spojený 1. a 2. stupeň)	D	Mgr.	5
pravoslávna teológia	(3. stupeň)	D/E	PhD.	4/5
charitatívna a sociálna práca	(3. stupeň)	D/E	PhD.	4/5
Rigorózne konanie v študijných odboroch:				
pravoslávna teológia			ThDr.	
sociálna práca			PhDr.	

Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku SYNDESMOS

Vás pozýva na

Deň detí

18. júna 2016 (Sobota)

9:00

Areál PBF (Masarykova 15)

obedy prosíme nahlásiť do 16. júna 2016

e-mailom: bratstvo.slovakia@gmail.com

alebo na tel. číslo: 0911 567 678 (Jožka)

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku SYNDESMOS
Vás pozýva na 11. ročník súťaže

PREDNES DUCHOVNEJ POÉZIE, PRÓZY A SPEVU,

ktorý sa uskutoční **4.6.2016**
v Detskom domove sv. Nikolaja (Medzilaborce)

Program:

- 9:00 Moleben v chráme sv. Nikolaja
- 9:30 Prezentácia účastníkov
- 10:00 Prednes príspevkov
- 13:00 Obed
- 14:00 Vyhodnotenie súťaže
- 15:30 Ukončenie súťaže

Príspevky môžu byť
v slovenskom, rusinskom, českom,
ruskom alebo srbskom jazyku
v rozsahu 2-5 minút.

Príspevky sa prednášajú

v týchto kategóriách:

- a) kategória do 6 rokov
- b) kategória 6-10 rokov
- c) kategória 11-15 rokov
- d) kategória 16-19 rokov
- e) kategória nad 19 rokov
- f) vlastná tvorba
- g) spev

Tak neváhajte, prid'
a zaži s nami
krásne popoludnie.

Svoje prihlášky posielajte do **2.6.2016**
na e-mailovú adresu artepcolor@gmail.com.
Bližšie info u Petry Kahancovej na tel. čísle 0918 353 602.